

هەندىك

لە فەتواي گەورە زانايان

تاپىهەت بە ئافره تان

عبدالعزيز بن عبد الله بن باز
رحمه الله

محمد بن صالح العثيمين
رحمه الله

عبدالله بن عبد الرحمن الجبرين
حفظه الله

پوخت كردن و وەركىپانى

إدريس محمود

لەبلاوکراوهكانى

مالپەرى بەھەشت و وەلامەكان

ba8.org
walamakan.com

ھەميشە لە گەلمان بن بۆ بەرھەمى نوئى

بسم الله الرحمن الرحيم

خوشكى موسوٰلماٽ: ئەم نامىلىكەيەى لەبەردەستتدىا، گولبىزىرىيکە لەفەتواي زانا پايدە بەرزە كان سەبارەت بە ئافرهەتان، كەتىايدا هانى ئافرهەتان دەدەن كە بەرپۇشت و داوىن پاك بن و دەست بگەرن بەھە رەوشتە جوانانەوە كەھاواھەزىنەكانى سەردەمى پېغەمبەرى خوا (صلی اللہ علیہ وسلم) لەسەر بۇون، لەخواي گەورە داواكارىن يارمەتى خوشكىغانان بىدات لەسەر بالاپۇشى و بەردەۋامى لەسەر ئەم دىنە پاکە. آمین.

پرسىيارى يەكەم: هەندىيەك كەس بانگەشەيە ئەوهەدەكەن كە ئەگەر ئافرهەت خۆي بەریزۇ (شريف) بىت، پىيوىستى بە حىجاب نىيە و كەس ناتوانىت دەستى بۇدرىيىتكات، بۇچۇونى بەریزەتان لەوبارەيە وە چى يە؟

وەلام: ئەمە بانگەشەيە كى پۇچەلە و تىك دەگىريت لەگەل قورئان و سوننەت و سروشتى مرۆڤايەتىدا، پاشان ئافرهەت ئەگەر شويىنە جوانە كانى لاشەي دانەپۇشىت و دەرى بىخات بىڭۈمانان پىياوان پېيۇھى پەيۇھەست دەبن، و ئافرهەتكەش تۈوشى ئازاردەبىت ھەرچەندە داوىن پاكىش بىت، و لەوانەيە شەيتان گومرای بىكەت، ورپاي بىكىشىت بۇداوىن پىسى، و جائەمەش بەھۆي ئەوهەدەبىت كە ئافرهەتكە لەدەرونەوە حەزى لەو كارەيە لەگەل ھەولى زۆرى خراپەكاران، يان لەزىير پەستانى خراپەكاران، بۆئەوەي ئەوشتەي پى بکەن كە خۆيان دەيانەوى، پاشان ئەگەر ئافرهەت بەریزۇ شەريف بىت ئەوا بە بالا پۇشى شەرعى رېزى زىاتر دەبىت، وەئاشكرايە بەعەقل و فيتەت و سروشتى مرۆڤايەتى كە پىياوان مەيليان زىاترە بۇ ئافرهەتان، وەھىچ ئافرهەتكە لەھاواھە ئافرهەتكە كەنە پېغەمبەرى خوا (صلی اللہ علیہ وسلم) شەريف ترو داوىن پاكىتنىيە لەگەل ئەوهەشدا فەرمانىيان پېكراوه بە بالا پۇشى (ابن عثيمين)

**پرسیاری دووهم: ئایا دروسته ئافرهت له نوسینگهدا ئیش بکات، ئه گه رهاتوو ئیشکردنەکە
له نوسینگەی کاروباري ئاینى و ئەوقاف بۇ؟**

وەلام: ئیشکردنى ئافرهت له نوسینگە کاندا له دوو حالەت بە دەرنىيە:-

حالەتى يە كەم: ئه گەر ئیشکردنى ئافرهت له نوسینگە يە كەبابىت كەتابىبىت بىت بە ئافرهتان و جگە لە ئافرهتان
كەسى تىدا ئامادەنە بىت وە كو ئەوهى ئافرهتان نوسینگە يە كيان ھەبىت بۆئاراستە كردن و سەرپەرشتى
خويىندىنگاكانى كچان، ئەمە دروستە و هيچى تىددانىيە.

حالەتى دووهم: ئه گەر نوسینگە كە تىكەل بۇ، زن و پياو پىكەوه كاريان دەكەد، ئەوا دروست نىيە ئافرهت ئىشى
تىيدابكات، ئەمەش بەھۆى ئەوفىتنە خراپە كاريانە كە لە تىكەللى ژن و پياو دەكەۋىتەوە.

پىغەمبەرى خوايش (صلوات اللہ علیْہ و آللہ علیْہ و سلّم) ئومەته كەي وريما كردووه تەوه لە فيتنە ئافرهتان، هەتا لە شوبىنى عىبادەت (مزگەوت)
يىشا، وە كو فەرمۇيەتى (خير صفووف النساء آخرها، وشرها أولها)، چونكە رىزى يە كەم نزىكە
لە پياوانە و بۆيە خراپتىنى رىزە كانە، وە رىزى كۆتايىش دوورە لە پياوانە و بۆيە باشتىرىنى رىزە كانە، ئەمەش
بەلگەيە كى رۇونە ھەركەسييڭ بىر لە حالەتى ئومەته كانى تربكاتمە و بۆيى رۇون دەبىتە و كە فيتنە تىكەللى
پياو و ئافرهت چەندە گەورەيە كە تائىستاش ئەو ئومەتەنە بە دەستىيە و دەنالىتىن ناتوانن (بە ئاسانى) رېزگاريان
بىت لىرى (ابن عثيمين)

**پرسیارى سىيەم: هەندىك له ئافرهتان زۆر دەردەچن بۇيازارەكان (بە پىيوىستى و يان بى پىيوىستى)
لە گەل ئەوهشدا كەسى مە حەرەميان لە گەلدا ئەنەن، بۇچۇونى بە رېزتان لەو بارەيە وە چى يە؟**

وەلام: گومانى تىدانىيە كە مانە وە ئافرهت لە مالە كەيدا باشتەر بۆيى وە كو لە فەرمۇدەدا ھاتووه (و بىوتەن
خىرلەن)، وە گومانىشى تىدانىيە كە بەرەھايى رېگەپىدانى ئافرهت بۇچۇونە دەرەوە لە مال (مخالف) دى ئەوهىيە
كە شەرع فەرمانى پىكەر دووه لە پاراستنى ئافرهت و خەمۇرى و پەرۋىشى لە پارىزگارى كردنى لە فيتنە.

وەپىيوىستە لە سەر (سەرپەرشتىيارانى ئافرهتان) كە بە ماناي ووشە پياوبىن، خواي گەورە فەرمۇيەتى : ﴿أَلِرَجَأْ
قَوَّمُوكَ عَلَى النِّسَاء﴾ النساء: ٣٤ . بەلام بەداخەوە موسولمانان دەستيان كردووه بە لاسايى كردنە وە
دۇزمىنانى خوا ئەويش لەپىدانى سىادە دەسەلات (زىاد لە سنورى خۆى) بە ئافرهتان ، تاواي لېھاتووه
ئافرهتان بۇون بە سەرپەرشتىيارى مال و بەرپىوه بەرى كاروباري پياوان، و جىنى سەرسور مانە ئەو كەسانە لافى
پىشىكەوتن و شارتانىيەت لى دەدەن، داماوى و بەدەختى بۇيان، پىغەمبەرى خوا (صلوات اللہ علیْہ و آللہ علیْہ و سلّم) فەرمۇيەتى (لن

يُفْلِحُ قَوْمٌ وَلَوْا أَمْرِهِمْ إِمْرَأَةٌ) وَاتَّهُ : قَهْوَمِيَّك سَهْرَفَرَاز نَابِنْ كَارُوبَارِيَّان ئَافَرَهَت بِيَبَاتْ بَهْرِيَّوْه ، وَهَهَمُومَان دَهْزَانِين ئَافَرَهَتَان بَهْشِيَّوْه يِهْن كَهْپِيَّغَه مَبَهَرِي خَوا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَسَفَى كَرْدَوْنَون : (مَارَأَيْتَ مِنْ نَاقَصَاتِ عَقْلٍ وَدِينٍ أَذْهَبَ لَلَّبِ الرَّجُلِ الْحَازِمِ مِنْ إِحْدَاكَنْ).

وَهَبَهْپِيَّچَه وَانَّهَشَهَوْه پِيَاوِي وَاهِهِيَه رَهْوَشَتِي خَراپَهْ وَرِيَّگَه بَهْخِيَّزَانِي نَادَات سَهْرَدَانِي خَزْمَهْتَزِيَّكَه كَانِي بَكَات وَهَكَو (دَايِك وَبَاوِك وَبَرا وَمَام وَخَالَ) لَهْ كَاتِيَّكَدا كَهْتَرَسِي ئَهْوَشِي نَهْبَيَّت ئَافَرَهَتَه كَهْتَوَشِي فِيَتَنِه بَيَّت . ئَايِّنِي ئَيْسَلاَمِيَّش مَام نَاوَهَنَدَه لَهْنِيَّوَان حَالَهَتِي يِهْكَهْم وَدَوَوَهْم دَا .

پرسیاری چوارههم: ئایا ھیشتتهوهی نینوک بُوچی حەرامە؟

وَهَلَّامْ: درِيَّزْكَرَدَنَه وَهِي نِينَوَكَه كَان درَوَسَت نِيه، بَهْلَكَو فَهَرَمَان هَاتَوَه لَهْسَهْر نِينَوَكَ كَرَدَن لَهْهَمُو وَهَفَتَهِيَه كَدا يَان لَاي زَرَرِي لَهْهَمُو چَل رَقْرِيَّك دَا .

پرسیاری پینجهه: حوكى ئەۋاھەنگانه چىن كەتىيىدا ژن و پِيَاو تىيىكەلَن؟

وَهَلَّامْ: تىيىكەلَى ژن و پِيَاو خَراپَهْ وَكَرَدَه وَهِيَه كَه لَه كَرَدَه وَهَكَانِي (نَهْفَامِيَّهت). پِيَنَابَهَخَوا دَهْكَرِين لَهْوَكَارَه (ابن باز).

پرسیاری شەشم: حوكى چارهسەرَكَرَدَن بَهْمُوسِيقَا چىيَه؟

وَهَلَّامْ: هيچ بَنْچِينِيَه كَى نِيه، بَهْلَكَو ئَهْوَه كَارِي كَه سَهْ گَيْلَه كَانَه ، وَهَمُوسِيقَا چارهسَهْر نِيه، بَهْلَكَو خَوْيِ دَهْرَدَه، لَهْئَامِرازِي مَهْلَاكَانِن، وَهَمُومَيَّان نَهْخَوشِين بَوْدَلَ، وَهَوْكَارَن بَوْ لَادَان لَهْرَهَوَشَت.

بَهْلَامْ چارهسَهْرِي بَهْسَوَد بَرِيتِي يِه لَهَوَهِي نَهْخَوش گُويَ لَهْقَورَئَان وَئَامُوْزَگَارِي وَفَهَرَمُوْدَه بَكَرِيَت . بَهْلَامْ چارهسَهْرِكَرَدَن بَهْمُوسِيقَاو جَگَه لَهَوَيِش لَه (آلات الطَّرب) رَاي دَهْيَنِيَّت لَهْسَهْر بَاطَلَ . وَهَنَهْخَوشِيَه كَه شَى زِيَادَ دَهَكَات، وَلَهْسَهْرِي قَورَس دَهِيَّت ، وَلَاحَول وَلَا قُوَّة إِلَّا بِالله (ابن باز).

پرسیاری حەوتەم: حوكى لاَبَرَدَنِي مووَى دَهَم و چَاو بُو ئَافَرَهَتَان چى يِه؟

وَهَلَّامْ: ئَهَگَهْر مووَه كَه ئَاسَايِي بَيَّت لاَبَرَدَنِي درَوَسَت نِيه لَهَبَهَر ئَهَو فَهَرَمُوْدَه يِه كَه پِيَغَه مَبَهَرِي خَوا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) نَهْعَلَهَتِي كَرَدَه لَهَو ئَافَرَهَتِي كَه مووَى بَرَق وَدَهَم وَچَاو لَادَهَبات وَهَئَوَهَشِي كَه بَوَى لَادَهَبات، بَهْلَامْ ئَهَگَهْر مووَه كَه زَور بَوْ بَهْشِيَّوْه يِه كَه دَهَم وَچَاو بَشِيَّوْيَنِي وَلَهْپِيَاو بَچَى وَهَكَو سَمِيلَ وَرِيش ئَهَو لاَبَرَدَنِي هِيَچَى تىيَدانِيه درَوَسَتَه چُونَكَه زِيانِي پِيَدَه كَه يِه نِي (ابن باز).

پرسىيارى ھەشتەم: حوكىمى ئەوفە تەھ چىيە كە ئافرەتان لە خوارەوە پۇشاکە كانىياندا دەيىكەن و قاچىيان دەردەكەۋىت؟ وە حوكىمەكەي چى دەبىت ئەگەر ھاتتو لە زېرىھوھ گۆرەوى لە پى كردوو تەنها شىۋوهى لاقى دەركەۋى نەك پىستەكەي؟

وەلام: بىئم وايە ئافرەتان ئەپۇشاكانە لە بەرنەكەن ئەگەر رۇيىشتىن بۇبازار (واتە لە مالدا بۆمېرەكەي دروستە ئەگەر لە جلى پىاوان نەچىت)، چونكە بەھۆى ئەوفە تەھ يەوە لاقى دەردەكەۋىت جا گۆرەوى لەپىدايىت يان لەپىدانەبىت چونكە قەبارەي لاقى دەردەخات ئەگەر گۆرەوى لەپىدايىت، وەپىستەكەي دەردەكەۋىت ئەگەر گۆرەوىشى لەپىدا نەبىت، وەھەركاتىك پۇشاکى ئافرەت داپوشەرتىرىيەت چاكتە. (ابن عثيمين)

پرسىيارى نۆيەم: ئايا دروستە ئافرەت سەيرى وىنهى بىيگانە بکات؟

وەلام: ئامۆزگارى ئافرەتان دەكەين كە سەيرى وىنهى پىاوانى بىيگانە نەكەن، و باشتىر وايە بۇ ئافرەت كە نەپىاوبىينىت وە نەپىاوانىش بىبىين، ئەمەش يارى تۆپى پى و زۇزان بازى و جىگە لەوانەش دەگرىتىھە و بەبى جىاوازى، چونكە ئافرەت تواناي خۇراڭتنى لاوازە، و زۇرجار بەھۆى سەيرى كەنلى ئەو فيلم و وىنه گومراڭەرانمۇھ ئارەزووی دىيىتە جوش و تۈوشى فىتنە دەبىت، بۆيە دوركەوتىنە و لەھۆيە كانى فىتنە نزىكتە بۇ سەلامەت بۇون. (الشيخ ابن جبرين)

پرسىyarى دەيىم: حوكىمى مىش كەن بۇ ئافرەتان چى يە؟

وەلام: ئەصل ئەودىيە كە ئافرەت بەھەر رەنگىيەك بىھەۋىت دەتوانىت سەرى بۇياغ بکات، تەنها لەدۇو حالەتدا نەبىت:

حالەتى يەكەم: دروست نىيە مۇوى سېرى پەش بىرىت، چونكە پىغەمبەرى خوا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فەرمانى بە گۆرپىنى ئەو مۇودسېيانە كردووە بەلام بە دوركەوتىنە و لە رەنگى پەش.

حالەتى دووەم: پىيوىستە ئەو بۇياغەي بە كاردەھىنرىت لەوانە نەبىت كە تايىيەتن بە ئافرەتانا بى باودەرەوە، ئەگەر وابۇو دروست نىيە چونكە پىغەمبەرى خوا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فەرمۇسى (من تشبه بقوم فهو منهم). واتە: هەركەسييڭ خۆى بشوبەھىنلىت بە قەومىيەك ئەوە لەوانە. (ابن عثيمين)

پرسیاری یانزهیم : ئایا په یوهندی كچ و كور له پیش زهواج دروسته؟

وەلام: په یوهندی كچ و كور پیش گریبەستى هاوسرگیرى (عقد زواج) دروست نىيە ئەگەر چى خوازىئىنى (خطبة) شى كردبىت، (چونكە ئەوكچ و كوره پیش عەقدى زهواج يېڭانەن بەيەكتى) بۆيە دروست نىيە بۆ پياوان سەيرى ئافرهتى بېڭانە بکات يان قسەى لەگەلّدابكات يان بەتهنها لەگەلّىدا بېنیتەوه، پېغەمبەرى خوا (بۇغىيە)
فەرمۇسى (لايخلون رجل بامرأة إلامع ذى محرم، ولا تسافر امرأة إلامع ذى محرم). واتە "با پياو لەگەلّ ئافرهتىكى (بېڭانەدا) بەتهنها نەمینىتەوه (ئىلا مەگەر ئافرهتە كە كەسيكى مەحرەمى لەگەلّدا بېت)، وە با ئافرهت سەفەر نەكات (ئىلا مەگەر مەحرەمىكى لەگەلّدا بېت)" (ابن عثيمين)

پرسیاری دوانزهیم : ئەگەر پیاوىك لەگەلّ ئافرهتىكى بېڭانەدا نامە گۈرىنه وە لە نیوانىياندا ھەبىت،
پاشان بىن بە خۆشەويىتى يەكتى، ئایا ئەم كاره حەرامە؟

وەلام: ئەم كاره دروست نىيە چونكە ئارەزووى ھەردوولا دەرۈزۈنىت غەریزە پالىيان پیوهەدىت بۆ بەيە كەيشتن و په یوهندى، و زۆر ئەو نامە گۈرىنه وەيە فيتنەيلى دەكەويىتەوه و خۆشەويىتى زينا لەدلّدا دەچىنى، ئەمەش تۈوشى داوىن پىسى (فاحشة) ئى دەكات، يان دەبىتە ھۆكارى تۈوش بۇون بەو تاوانە، ئامۆژگارى ئەوانە دەكەين كە بەرژەوندى خۆى دەويىت و دەيەوى بىپارىيەت، بائەو نامە ناردن و قسە كردنانە واز لى بەھىنەت لەبەر خاترى دىن و ئابروو خۆى . و الله الموفق. (الشيخ ابن جبرين)

پرسیاری سیانزهیم : ئایا كچ و كورىك كە زهواجيان نە كرددبىت دروسته بەته لە فۇن قسە بەيە كە وە
بکەن؟

وەلام: دروست نىيە قسە كردن لەگەلّ ئافرهتاني بېڭانە، قسە كردىك كە ئارەزوو (شەھوەت) بورۇزىنىت وە كو نازىكىن و دەنگ ناسك كردنووه جا چ بە تەله فۇن بېت يان غەيرى تەله فۇن، لەبەر ووتەي خواي گەورە فەلە فلا تَخَصَّصُنَ بِالْقَوْلِ فَيَطَّمَعُ الْأَذْيَى فِي قَلْبِهِ مَرْعُّ كە الأحزاب: ٣٢ . بەلام قسە كردى لەناكاو(ناچارى)
(عارض) هيچى تىدا نىيە و دروسته ئەگەر خراپەي لى نە كە ويىتەوه بەلام بەریزە پیویست. (الشيخ ابن جبرين)

پرسیاری چواردهیم : ئەگەر ئافرهت بچىت بۇيازىرى نزىك لەمالى خۆيان بۇكىرىنى پىّداویستى خۆيى و مندالەكانى، بەلام پىاوهكەي نەزانى كەرۇيىشتوه، ئايى گوناھى لەسەرە؟

وەلام: پىویستە لەسەر ئافرهت داوا لەمیردەكەي بکات مۆلەتىكى (ئىزىزىكى) گشتى پى بىدات بۆدەرچۈون لەمال بۇكىرىنى پىّداویستى، (ئەگەر ئەمەي كرد ئەوا دەتونىت) ھەركاتىك پىویستىكى ھەبۇو وەلەمال دەرچۈو بەپۆشته يى و بەبى خۆرازىندەوە و سفورى، وەچاوى پاراست لەتەماشاكردنى حەرام و دوركەوتىنەوە لەوشتاناھى گومان و فيتنە دروست دەكەن، و پاش دابىن كردنى پىّداویستى يەكانى بەپەلە گەرايىھە، ئەوا گوناھى لەسەرنىيە (إن شاء الله). (الشيخ ابن جبرين)

پرسیارى پانزەيەم : ئايى نەشته رگەرى جوانكارى دروستە؟

وەلام: جوانكارى دوو جۆرە، يەكەم: ئەوجوانكارىيە كە دەكىيت بۇلايدىنلى عەيىيەك كە بەھۆى رۇداو يان شتى ترەوە دروست بۇوە... دروستەو گوناھى نىيە، چونكە پىغەمبەرى خوا (عليه السلام) رېڭەي دا بەپىاۋىك كە لەجەنگدا لۇوتى بىباوو، كە لۇوتى ئالتۇنى دابىيەت.

دووەم: جوانكارىيەك كە بۇ زىاتر جوان كردنە نەك بۇلايدىنلى عەيىيەك، ئەمە حەرامە و دروست نىيە، چونكە پىغەمبەرى خوا (عليه السلام) فەرمۇيەتى (لعن النامضة و المتنمصة، الواصلة و المتوصلة، و الواشمة و المستوشمة). (ابن عثيمىن)

پرسیارى شانزەيەم : ئايى خويىندى زانستى جوانكارى (علم التجميل) دروستە؟

وەلام ئەو خويىندىكارە كە لە پروگرامى خويىندىدا زانستى نەشته رگەرى جوانكارى دەخويىنېت گوناھى لەسەرنىيە كە فيرى بىيەت، بەلام لەو حالەنانەدا نابىيەت جىبەجىي بکات كە حەرامىن، بەلكو ئامۆژگارى ئەو كەسانە بکات كەدىنە لاي داوابى ئەو جوانكارىيە حەرامە نەكەن، وەلەوانەيە ئامۆژگارى لەزمانى پزىشكىكەوە زىاتر كارىگەرى ھەبىيەت لەسەر دەررۇنى خەلک. (ابن عثيمىن)

پرسیارى حەقىدەيەم : ئايى دروستە ئافرهت لەگەل شوفىرى (سائق) ئى بىيگانەدا سەربىكەۋىت؟

وەلام: بۇ پىاۋ دروست نىيە لەگەل ئافرهتىكدا بىيەت بەتەنها لەسەيارەيە كەدا مەگەر مەحرەمى ئافرهتە كەبىيەت، چونكە پىغەمبەرى خوا (عليه السلام) فەرمۇيەتى (لایخلۇن رەجل بامرأة إلامع ذى حرم)، بەلام ئەگەر دوو ئافرهت يان زىاتر بۇن گوناھى نىيە چونكە لەوكاتەدا (خلوة) دروست نابىيەت، بەمەرجىيەك فيتنەيلى نەكەوتىمۇ و لەسەفردا نەبن . وائللە الموفق. (ابن عثيمىن)

پرسیارهه ژدەیەم : ئایا دروسته ئافرهت قىز(پرج) كورت بکاتەوه؟

وەلام: بىرىنى قىز له لايەن ئافرهتهوه لاي (خنابله) كان مەروھە، بەلام ئەگەر بەشىۋەيەك كورتى كردەوه كە له فېرى پياو بچىت ئەوه حەرامە .

چونكە پىغەمبەرى خوا (صلی اللہ علیہ وسلم) فەرمۇویەتى (لعن اللہ المتى شاخەنەت من النساء بالرجال) وەبەھەمان شىۋە ئەگەر بەشىۋەيەك كورتى كردەوه كەلەقىزى بىباوھەن بچىت ئەوا حەرامە، چونكە دروست نىھ خۆشوبەناندەن بەبىباوھە خراپەكارەكانەوه، لەبەر فەرمۇودە پىغەمبەرى خوا (صلی اللہ علیہ وسلم) (من تشبە بقۇم فەھو منھم). (ابن عثيمىن)

پرسیاري نۇنزوھەيەم : ئایا دروسته تەوقە له گەل ئافرهتى بىگانەدا بىرىت؟

وەلام: بەمۇتلەقى دروست نىھ تەوقە له گەل ئافرهتى نامەحرەم دا بىرىت، جا ئافرهتە كە گەنج بىت يان پىر، پىغەمبەرى خوا (صلی اللہ علیہ وسلم) فەرمۇویەتى (إِنَّ لَا أَصَافِحُ النِّسَاءَ). واتە "من تەوقە له گەل ئافرهتانا ناكەم" وە عائىشەش فەرمۇویەتى (ما مىست يد رسول اللە يد إِمْرَأَةً، مَا كَانَ يَبِاعُهُنَّ إِلَّا بِالْكَلَامِ) . واتە "دەستى پىغەمبەر صلى اللە علیه وسلم ھەرگىز نەيداوه له دەستى ئافرهت ، تەنها بە قسە بەيىھەتى لى وەردەگىتن " ھەروھا ھىچ جىاوازى نىھ كە تەوقە كردىنە كە بەبەربەستىيەك بىت يان نا، لەبەر گشتى بەلگەكان و داخستنى ئەو رىگايانە كە سەردەكىشىت بۆ فيتنە. (ابن باز)

پرسیاري بىستەم : ئایا دروسته ئافرهت بۇن له خۇئى بىدات و بچىت بۇ قوتا بخانە يان نە خوشخانە يان سەردانى خزم و دراوسى؟

وەلام: دروسته بەكارى بەھىنېت ئەگەر هاتوو دەرچونە كە بۇلای كۆمەلە ئافرەتىيەك بۇو، وە لەریگادا بەلای پىاودا تىپەرنەدبوو، بەلام خۆبۇنخۇشكىرىنى و دەرچونى بۆبازار(يان ھەرشۇينىيەتى) كە پىاوى بىگانە تىدىايە دروست نىھ، چونكە پىغەمبەرى خوا (صلی اللہ علیہ وسلم) فەرمۇویەتى (أَيْمَانَةً أَصَابَتْ بَخْوَرًا فَلَا تَشَهَّدُ مَعَنِ الْعَشَاءِ...). واتە : "ھەر ئافرەتىيەك بخورى له خۆيدا با له نويىتى عيشا له گەلەماندا ئامادە نەبىت".

وەلەبەر چەندىن فەرمۇودە تر كەلەم باردىيەوه ھاتووه. چونكە ئەم خۆبۇنخۇشكىرىنە لەھۆكارەكانى دروستكىرىدىنى فيتنەيە. (ابن باز)

پرسارى بىست و يەكەم : ئايا دروستە پىاو و ژن پېكەوە ئىش بىھن ؟

وەلام: تىكەل بۇنى ژن و پىاو لەبوارى كاركردىدا فيتنەيە كى گەورەيە، (خراپەكارى زۆرى لىيەدەكەۋىتەوە، وەكى لە ولاتە رۆزئاوايەكاندا رويداوه، كە خەرىكەو نزىكە كۆمەلگەكانىيان لەبەر يەك ھەلۋەشىتەوە كە ھەموسى دەرەنجامى ئەو تىكەللىيەيە) وە لەبەر ئەوهى پىغەمبەرى خوا (عَلَيْهِ السَّلَامُ وَالرَّحْمَةُ وَالرَّحِيمُ) فەرمۇويەتى (خىر صفووف النساء آخرها، وشرها أولها) واتە : "چاكتىن رىزى (نوىزى) ئافرهەتان رىزى كۆتايمىه ، وە خراپتىن رىزىش رىزى يەكەمە". چونكە رىزى يەكەم نزىكە لەپىاوانەوە بۆيە خراپتىن رىزەكانە، ودرىزى كۆتايسىش دوورە لەپىاوانەوە بۆيە باشتىنى رىزەكانە ، ھەرچەندە لەيەك شوئىنىشدا كۆبۈنەتموە بۇ ئەنجام دانى پەرسىتىك كە ئەوبىش نوىزە. (ابن عثيمىن)

مالىيەرەبەشىتە

www.ba8.org

لە دوعاى خىر بى بهشمان مەكەن